

Yritysneuvojan osuuskuntaopas

Monet yritystoimintaa ideoivat ja suunnittelevat kääntyvät yritysneuvojen puoleen. Neuvojen kanssa mietitään suunnitelman kantavuutta sekä yrityksen toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä.

Neuvojen asiantuntemukseen luotetaan myös silloin, kun etsitään sopivinta yritysmuotoa. Kenelle sopii toiminimi tai avoin yhtiö, kuka valitsee osakeyhtiön – tai osuuskunnan, yritysmuodon, joka on luonteeltaan sekä liikeyritys että henkilöyhteisö.

Toivomme oppaan olevan neuvoille avuksi asiakastyössä ja keskusteltaessa eri yritysmuodoista. Yritysmuotona osuuskunta sopii etenkin pienyritystoimintaa aloittaville; toimialana voi olla matkailu, kulttuuritarjonta, sijoitustoiminta, it-ala tai vaikkapa hoivapalvelu.

Pellervo-Seura

*"Eiväthän nurjat
olosuhteet parane
voivottelemalla, vaan
toimenpiteillä."*

Suomen osuustoiminnan
perustaja Hannes Gebhard

Oiva yrittämisen tapa

Suomi tarvitsee työtä ja omatoimisia yrittäjiä. Osaaminen ja taidot on otettava käyttöön ja muutettava tuotteiksi ja palveluiksi. Yrittämisen vastuu ja riskit tuntuvat kuitenkin usein ylivoimaisilta, kun lähtee liikkeelle pienin pääomin.

Yhteistoimintaan ja kumppanuuteen perustuva osuuskunta on tällaiselle yrittäjälle oiva vaihtoehto. Pellervo-Seuran pienosuuskuntien rekisterissä on tällä hetkellä yli 2 000 osuuskuntaa, joiden toiminta todistaa liikeidean voimasta ja mahdollisuuksista kaikessa runsaudessaan.

Vankalla pohjalla

Osuustoiminta on maailmanlaajuinen ilmiö ja Suomi osuustoimintamaana yksi maailman vahvimpia. Osuustoiminnan rooli Suomen talouselämän kehittäjänä on ollut merkittävä jo vuosisadan ajan.

Vuosikymmenten kuluessa osuustoiminta on edistänyt Suomen vaurauden kasvua tarjoamalla monenlaisia taloudellisia mahdollisuuksia tuotannosta ja jalostuksesta kauppaan ja kulutukseen, pankkitoiminnasta vakuutukseen. Nykyään suuri osa suomalaisista perheistä on jäsenyydellään sitoutunut johonkin osuuskuntaan.

Maamme osuustoiminnan uusimpia tulokkaita ovat pienosuuskunnat, jotka virkeällä luovuudellaan uudistavat koko talouselämän kenttää. Sitoutuessaan lujasti osuustoiminnan perinteiseen arvomaailmaan ne todistavat myös yritysmuodon juurien lujuudesta.

Kysy pois, Pellervo-Seura vastaa

Suomen osuustoiminnan aatteellisena keskusjärjestönä toimii satavuotias Pellervo-Seura, joka yhdistää saman aatteen kannattajiksi yhtä lailla perinteisiä, laajaksi kasvaneita osuustoiminnallisia liikelaitoksia kuin nykyajan pienosuuskuntia.

Tietoa netissä

Taloudellisen yhteistoiminnan uusi aalto voimistuu. Käytä hyväksesi Pellervo-Seuran asiantuntijoita, julkaisuja ja nettisivuja, kun etsit tietoa osuuskunnan perustamisesta ja osuustoiminnan nykysuuntauksista.

www.pellervo.fi

"Miten suuria ovatkaan yhteenliittymisen tuottamat taloudelliset tulokset, ne eivät kumminkaan yksinään riitä antamaan osuustoiminnalle sen elinvoimaa. Ei, se seikka on se, että osuustoiminta taloudellisen tarkoituksensa ohella myös tahtoo saada ihmiset paremmiksi ja onnellisemmiksi, korottaa heitä siveellisesti ja yhteiskunnallisesti."

Suomen osuustoiminnan perustaja Hedvig Gebhard

Osuustoiminnan periaatteet

Osuustoiminta kautta maailman noudattaa periaatteita ja luottaa arvoihin, jotka ovat syntyneet jo 150 vuotta sitten. Kansainvälinen Osuustoimintaliitto ICA määrittelee ne seuraavasti:

1. Osuuskunnat ovat vapaaehtoisia ja avoimia organisaatioita.
2. Perusosuuskunnat noudattavat jäsen/ääni -periaatetta.
3. Osuuskunnan jäsenet osallistuvat yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti pääoman kartuttamiseen.
4. Osuuskunnat ovat itsenäisiä, jäsentensä hallitsevia, omatoimisuuteen perustuvia demokraattisia organisaatioita.
5. Osuuskunnat tarjoavat jäsenilleen, luottamushenkilöilleen, liikkeenjohdolle ja henkilöstölle mahdollisuuden koulutukseen.
6. Osuuskunnat harjoittavat keskinäistä yhteistyötä paikallisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä järjestöissä.
7. Osuuskunnat toimivat yhteisöjensä kestävä kehityksen hyväksi jäsenten päättämällä tavalla.

Osuustoiminnan arvot

- omatoimisuus
- omavastuisuus
- demokratia
- tasa-arvo
- oikeudenmukaisuus
- solidaarisuus

Eettiset arvot

- rehellisyys
- avoimuus
- yhteiskunnallinen vastuu
- muista ihmisistä välittäminen

*"Meillä ei ole mitään
Rockefelleriä... Mutta meillä
on osuustoiminta..."*

Kemian nobelisti
Artturi I. Virtanen

Ihmiskasvoinen markkinatalous

Nykyisessä työelämän murroksessa yhteisvastuun tunne korostuu. Osuustoiminta lisää onnistumisen mahdollisuuksia jo senkin takia, että yrittämisen riskiä ja vastuuta jaetaan usean henkilön kesken. Osuuskunnista on eettisen pohjansa ansioista tullut toimiva vastavoima nykyajan liiketoiminnan koville arvoille. Ei ole turhaan sanottu, että osuustoiminta on ihmiskasvoista markkinataloutta. Osuuskunnat tekevät bisnestä pehmein arvoin, mutta vaativat toimijoiltaan samat taidot kuin missä tahansa markkinatalouden yrityksessä.

Pitkäjänteistä työtä

Yrityksen perustaminen on pitkäjänteistä työtä. Osuuskuntamuotoinen yrittäminen edellyttää perustajiltaan ja jäseniltään sitoutumista liikeidean tavoitteisiin ja oman osuuskunnan päämääriin. Osuuskunnassa on toimittava yhdessä muiden kanssa ja sovitettava omat pyrkimykset koko yhteisön etuun. Samalla osuuskuntien demokraattinen hallinto ja jäsen ja ääni periaate takaavat, että kaikkien mukanaolijoiden mielipiteet tulevat kuulluiksi.

Omat taidot talouskäyttöön

Kuhmoislaiset taitoniekat perustivat osuuskunnan ja sen nimiin oman myymälän. Kaupan on käsitöitä ja ruoka-herkkuja. Kahdellesadalle neliölle mahtuu myytävää. Tavarantoimittaja maksaa myydyistä tuotteista osuuskunnalle provisiota, jolla huolehditaan osuuskunnan kuluista. Jäseniä on yli 70 ja aktiivisia tavarantoimittajia noin sata. Myymälänhoitajaksi palkattiin ammattitaitoinen, pitkään työttömänä ollut myyjä.

”Osuustoiminta ei ole mitään neljännesvuosikapitalismia, mutta sen kilpailukyvyssä pitää kuitenkin koko ajan huolehtia.”

- Reino Penttilä, Pellervo-Seuran johtokunnan varapj., Pellervon Etelä-Pohjanmaan maakuntaseminaarissa.

Tervettä kasvua

Perinteiset osuustoiminnan muodot ovat suomalaisille tuttuja; onhan moni osuuskaupan tai -pankin asiakas sekä omistajajäsen.

Ruoka- ja vakuutusalan osuustoimintayritykset ovat niin ikään tuttuja. Niiden menestymisen ja kasvun taustalla on tehokas ja kannattava liiketoiminta – osuuskunta on yritysmuotona luonut puitteet ja pelisäännöt yhteistyössä tapahtuvalla yrittämiselle. Kannattavuuden vaade koskee kaikenkokoisia yrityksiä ja yritysmuotoja. Yrityksen toiminnan pitää alkumetreiltä lähtien olla kannattavaa, jotta sen toiminta ja mahdollinen kasvu voisivat olla tervettä.

Kielitaito hyvään käyttöön

Ryhmä kielenkääntäjiä ja tulkkeja perusti osuuskunnan, vuokrasi toimiston Helsingin Pasilasta ja palkkasi toimistonhoitajan sekä ryhtyi tarjoamaan käännös- ja tulkkauspalveluja.

Vähitellen on syntynyt koko maan kattava 65 hengen verkosto, joka pystyy tavanomaisten eurooppalaisten kielten lisäksi palvelemaan myös harvinaisemmilla kielillä.

Eri kääntäjien erikoisalojen sanaston tuntemus, joita ovat esimerkiksi talouselämä, EU, yhteiskunnan palvelut ja kulttuurin alueet, hyödynnetään tehokkaasti.

"Teemme raakaa bisnestä pehmeillä arvoilla. Siksi tavoitteet on osattava pitää kirkkaana ja vaadittava työstä siitä kuuluva palkka."

- Arja Lehto, Aurinkoinen-hoivaosuuskunnan toimitusjohtaja

Riskit jakaantuvat

Osuustoiminnassa yrittämisen kynnys on matalalla. Yhdessä yrittäminen vähentää taloudellisia riskejä jakamalla niitä usean henkilön kesken. Osuuspääomalle ei ole minimivaatimusta, joten toiminta on mahdollista käynnistää vähäiselläkin panostuksella.

Matalampi kynnys ei kuitenkaan merkitse sitä, että yrittäjämäistä asennetta tarvittaisiin vähemmän tai että yrittämiseen voisi suhtautua muuta yrittäjyyttä kevyemmin.

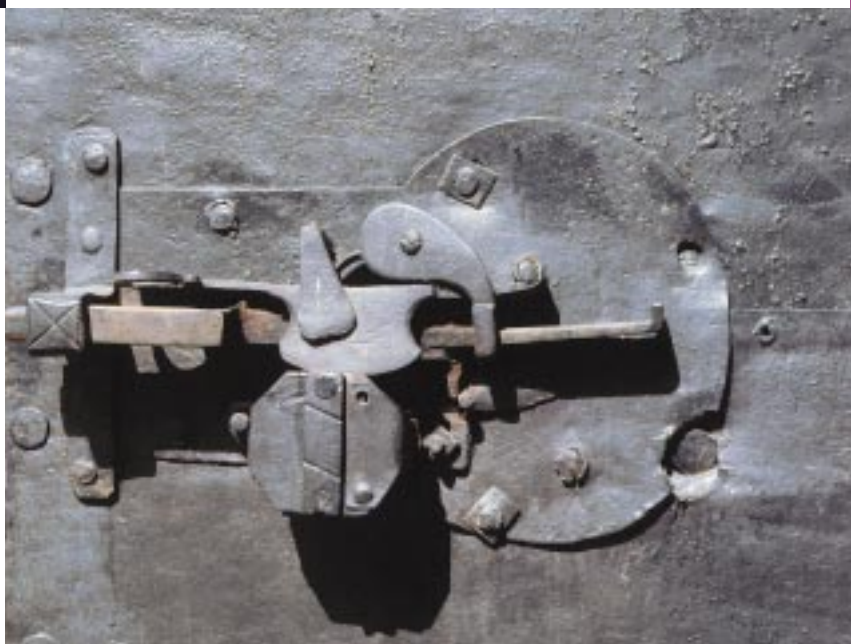

Talouden taidot ja tiimityön kyvyt

Osuustoiminta edellyttää paitsi talouden taitoja myös sosiaalista mieltä. Samanhenkisen ryhmän kokoaminen ja yhteisen yrityksen perustaminen on hankalaa, jos ei kykene tiimityöskentelyyn. Yritykseen on löydettävä kumppaneita, joiden kanssa toiminta lähtee käyntiin.

Jos yritysneuvojan pakeille tulevat ovat yksin liikkeellä, ei osuuskunta ehkä alkuun ole todellinen vaihtoehto, mutta mahdollisuuksia osuuskuntayrittäjyyteen saattaa keskustelussa pianakin ilmetä. Tarvitaan vain kannustusta uudenalaiseen ajatteluun. Liittyminen jo toiminnassa olevaan osuuskuntaan voi olla tervetullut vaihtoehto yritystä suunnittelevalle, joka näin pääsee hyödyntämään omaa osaamistaan.

OT-lehti kertoo

Pellervo-Seuran julkaisema OT-lehti vie uusosuustoiminnan lähteille. Uusi osuustoiminta -liitteessään lehti esittelee erilaisia pienosuuskuntia, jakaa neuvoja, kertoo koulutuksesta ja antaa vinkkejä osuuskuntien jäsenille ja vetäjille.

www.osuustoiminta.coop/ot

"Kertaakaan uusosuuskuntien epäonnistumiset eivät ole johtuneet yritysmuodosta, vaan liian hatarista liikeideoista tai henkilöristiriidoista."

- Niina Immonen, Tampereen Seudun osuustoimintakeskuksen toiminnanjohtaja

Kenellä sananvalta?

Jotkut torjuvat osuuskunnan siksi, että pitävät sen päätöksentekoa jäykkänä, varsinkin jos jäsenmäärä kasvaa suureksi. Päätöksentekoon liittyvä jäsen ja ääni -periaate saatetaan nähdä tehokkaana liiketoiminnan esteenä. Tilannetta voivat hankaloittaa myös jäsenten eri suuntaiset intressit varsinkin monialaisissa osuuskunnissa. Esimerkiksi työosuuskuntien esimerkit osoittavat, että parhaiten ovat menestyneet osuuskunnat, joissa toimialoja on vähän tai ne ovat toisiaan täydentäviä.

Ristiriitoja ei hyvienkään kumppaneiden kesken voi välttää, mutta harvoin erimielisyydet johtuvat yrityksen muodosta. Tiedustelujen mukaan osuuskunnat itse eivät juuri koskaan koe päätöksentekoaan jäykäksi tai hankalaksi.

Jäsenen sananvalta on myös osuuskunnan voimavara. Kun jokaisella jäsenellä on yhtä paljon äänivaltaa, hänellä on tasavertainen vaikuttamisen mahdollisuus. Monissa tapauksissa jäsen ja ääni -periaate onkin keskeinen syy siihen, miksi yritysmuodoksi valitaan osuuskunta. Toisaalta on hyvä muistaa, että jos tämä periaate ei johonkin osuuskuntaan sovi, osuuskuntalaki antaa mahdollisuuden myös äänimäärien porrastamiseen.

Kun yritysmuodon erityispiirteet otetaan huomioon, toiminta organisoidaan hyvin alusta alkaen ja päätöksentekoon vietävät asiat valmistellaan huolellisesti, ei osuuskunnan toimintaan synny tarpeettomia hidastuksia eikä esteitä.

Usein on paikallaan valita osuuskunnallekin vahva johtaja, joka vastaa päivittäisestä käytännön toiminnasta ja tekee tähän liittyvät päätökset hänelle annetuin valtuuksin.

"Osuuskunnassa koen olevani enemmän kuin pelkkä rivi-työntekijä. Toiminta-ajatukseen kuuluu, että henkilöstä voi vaikuttaa moniin asioihin jo ruohonjuuritasolla."

- Marikka Inkala
lastentarhanopettaja,
päiväkotiosuuskunta Aarteiden
Talon työntekijä

Keski-ikäisten työosuuskunta

Rautjärveläisen työosuuskunnan jäsenistä valtaosa on jo keski-ikäisiä ja monella on takanaan pitkä koulutus sekä runsaasti kokemusta ammatistaan.

Ammattilaisten perustamasta työosuuskunnasta työn tarvitsija saa osaajan apua, jos kaipaa esimerkiksi muuraria, atk-alan taitajaa tai sosiaalipuolen ihmistä. Työn tilaaja maksaa laskun osuuskunnalle, joka huolehtii palkan maksusta omilleen sekä hoitaa lainmukaiset työnantajavelvoitteet.

Työllisyyttä ja hyvinvointia

Uusosuustoiminta ei nimestään huolimatta ole Suomessa enää uutta. Pienosuuskuntien uusi tuleminen alkoi jo 1987 valtakunnallisen uusosuustoimintaprojektin myötä.

Syyt uusien pienten osuuskuntien nousuun olivat syvällä yhteiskunnan murroksessa. Suomi muuttui 1990-luvulla nopeasti teollisesta tietoyhteiskunnaksi. Rakennemuutos ja lama koettelivat niin maaseutua kuin kasvavia kaupunkeja. Samaan aikaan alkanut globalisaatio oli omiaan synnyttämään epävarmuutta ja vaati talouselämältä radikaaleja ratkaisuja.

Erityisesti työttömyys pakotti etsimään tuoreita näkökulmia ja vireitä yrittämisen teitä. Jälleen huomattiin, miten samanhenkiset ja samoja arvoja kunnioittavat ihmiset voivat yhdessä parantaa elämänsä laatua. Yhteisvastuuseen perustuvalla osuustoiminalla syntyi uusi sosiaalinen tilaus.

Kriisiaikojen työllisyyden ratkaisijana osuustoiminta onkin ollut palkitsevaa. Osuuskuntien avulla on hyödynnetty mahdollisuutta tehdä työtä silloin, kun sitä on ollut tarjolla sekä säilyttää oikeus työttömyyskorvaukseen.

Jos uudet osuuskunnat alkuaikoina koettiin "laman lapsiksi", ne nykyään ovat olennainen ja menestyvä osa suomalaista innovatiivista yritystoimintaa. Työelämän pirstaloituneisuus ja pätkätyöt käännetään voimaksi, kun pulmien ratkaisijaksi rakennetaan oma kumppaneiden ja asiantuntijoiden verkosto. Kokemus ja "hiljainen tieto" ovat arvossaan ja osataan ottaa käyttöön.

Yrittäjän asenne

Osuuskuntamuoto on normaali yritysmuoto muiden tapaan ja siihen on suhtauduttava yrittäjän asenteella. Osuuskunnan perustajat tarvitsevat hyvän liikeidean ja sille perusteellisen liiketoimintasuunnitelman. Kun ollaan yrittäjämäisesti liikkeellä ja kaikki ovat aktiivisia, lähtökohta on oikea. Yhdenkään mukaan lähtijän ei pidä passiivisesti odottaa, että osuuskunta hoitaa yrittämisen jäsenen puolesta.

Ongelmia syntyy, jos osuuskuntaan suhtaudutaan harjoitteluryhtymänä tai väliaikaisena toimintamallina, josta aktiivisimmat ja koulutetuimmat luopuvat heti, kun saavat työpaikan muualta. Osuuskuntaan jäävät jäsenet passivoituvat ja toiminta hiipuu pikkuhiljaa. Seuraus voi olla, että myös rahoittajat suhtautuvat osuuskuntiin nuivasti, koska eivät usko niiden mahdollisuuksiin.

Lukuisat nykyaikaiset uudet pienosuuskunnat antavat vankkaa todistusta siitä, miten osuuskuntaa hallitaan osaavasti ja osuuskunnan erikoislaatu hyödyntäen. Muutenkin tilanne uusosuustoiminnan rintamalla on 90-luvun perustamisbuumin alun jälkeen muuttunut koko ajan ammattimaisempaan suuntaan.

Mitä paremmin osuustoiminnallinen yritys onnistuu, sitä varmemmin se voi esiintyä myös tarvitessaan yritysrahoitusta. Lainanhakijana osuuskunta on normaali yritysmuoto, sillä on vain muista yrityksistä poikkeava toimintamalli.

"Menestyvät osuuskunnat osaavat suhtautua osuustoimintaan aivan normaalina liiketoimintana. Pieniä osuuskunta on niin vähän, että yhteistyö on välttämätöntä, ellemmme halua hukkua muiden yritysten joukkoon."

- Tuula Merikivi, Sataosaajat
Osuuskunnan toimitusjohtaja

Juristi ja pappi

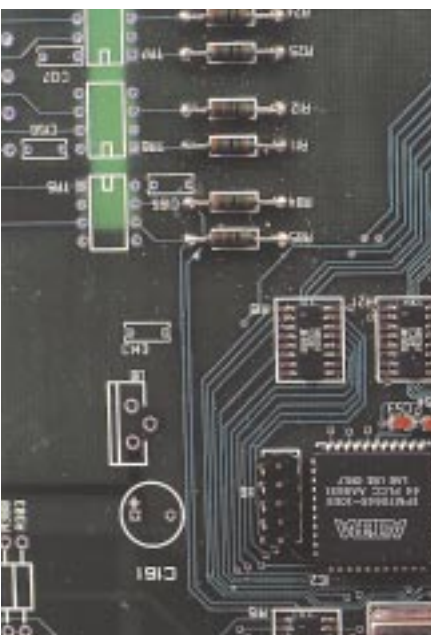
Osuuskunnasta on sanottu, että se tarvitsee toimijoiltaan juristin ja papin luonnetta. Lakimies on byrokraatti, joka toimii lain kirjaimen mukaan ja huolehtii siitä, että osuuskunnan talous toimii ja että päivittäiset rutiinit sujuvat vaivattomasti.

Pappi antaa työlle sydämensä, tuo osuuskuntaan kannustavan ja inhimillisen panoksen, tukee ja levittää työyhteisöön iloa ja tulevaisuudenuskoa.

"Osuuskuntamalli edustaa kestävää yrityskulttuuria, joka on pystynyt, ja pystyy elämään paikallisuuden ja maailmantalouden välissä. Myös kateuden ja ahneuden välissä. Se on kilpailukykyinen väline parannaessa työllisyyttä ja edistetyssä yrittäjyyttä."

- Erkki Vähämaa, Pellervo-Seuran valtuuskunnan varapj., Kajaanin kaupunginjohtaja

Synergiaetua

Kiitos osuustoiminnan maaseutu on monin paikoin pystytty säilyttämään vireänä asuinpaikkana. Paikalliset lähiruoan tuottajat, käsityöläisyrittäjät ja hoivapalveluiden tarjoajat ovat järjestäneet itselleen työpaikan perustamalla osuuskunnan. Yksin ei tarvitse yrittää, kun saa osuuskunnan kautta ympärileen samanhenkisten ihmisten verkoston. Synergiaetuja syntyy yhdessä yrittämisen kautta.

Myynti ja menestys edellyttävät aina elinkelpoista väestöpohjaa. Esimerkiksi osuuskunnan omistama tai vuokraama myyntitila onnistuu tehtävässään parhaiten, kun se sijaitsee taajaman läheisyydessä, jolloin vilkas liikenne tuo asiakkaita. Seutukunta itse taas hyötyy, kun tavarantoimittajat voivat valmistaa tuotteitaan kotikylissään ja näin pitää omaa yhteisöään elävänä.

Perinteisiä maaseutukylien osuuskuntamuotoisia yrityksiä ovat vesi-, sähkö- ja puhelinosuuskunnat. Nykyaikaa edustavat verkkoyhteyksiä varten perustetut yritykset, joilla kylät liitetään maailmanlaajuisiin tiedostoihin.

Nettiyhteyksien ansiosta myös etätö lisääntyy ja maaseudun elämäntapaa arvostava pystyy tekemään työtä entisillä asuinsijoillaan. Osuuskuntien avulla ovat maaseutukylät voineet toteuttaa laajakaistahankkeitaan. Valokuituverkon rakentaminen onnistuu, kun kylien osuuskunnat ja muut toimijat, kuten koulut yhdistävät voimansa idean taakse. Verkon avulla luodaan nopeat yhteydet maailmalle ja verkkoa voidaan käyttää paitsi yhteydenpidon välineenä myös opetustarkoituksiin.

Puhdasta vettä

Uusien ympäristömääräyksen vuoksi Suomi kokee parhailaan voimakasta vesiosuuskuntien perustamisen aikaa. Osuuskuntien jäseniksi liittyvät niin kylien vakituiset kuin ke-säasukkaat.

Samaan aikaan myös keskustelu osuuskuntien liittymis-maksujen arvonlisäverokäytännöstä käy kuumana. Pellervo-Seura on ottanut asiassa osuuskuntien jäseniä puolustavan aktiivisen roolin.

Pökköä pesään

Kotimaista lämpöä tuottaa monikin energiaosuuskunta, yhtenä niistä Kuortaneelle kuusi vuotta sitten perustettu osuuskunta. Se on rakentanut parikin lämpölaitosta ja sopinut lämmötoimittamisesta Kuortaneen kunnan kanssa. Energian lähteenä on puu. Osuuskunnassa on mukana kymmenen perustajajäsentä, ja osuuskunta toi-mii heidän yhteenliittymänään. Suoraan osuuskunnan palkkalistoilla ei ole työntekijöitä, vaan jäsenet myyvät yrittäjinä palveluitaan.

"Uudistumisen rinnalla pitäisi säilyttää se lähtökohta, että osuustoiminta on ihmistä varten niin Suomessa kuin ulkomailla."

- Tarja Halonen, tasavallan presidentti Pellervon Päivänä

Kotipalvelun suotuisat tuulet

Kotitalousvähennys on innostanut kuluttajat yhä enemmän käyttämään hyväkseen remontti-, siivous- ja muita kotipalveluja. Näin on tarjoutunut uusia työmahdollisuuksia myös kotitalous- ja hoivatyöosuuskunnille. Pellervo-Seuran päivittämässä Wuokko-osuuskuntarekisterissä on noin 190 osuuskuntaa, joiden toiminta kuuluu kotitalousvähennyksen piiriin.

Hoivaosuuskuntien merkitys on kasvanut varsinkin maaseudulla. Kylien kehittäjät ja erilaisten paikallisten toimintojen vetäjät ovat saatelleet yhteen ihmisiä ja ideoita luodakseen toimivaa hoiva-alan osuuskuntien verkostoa. Moni keikkayrittäjä on muuttunut yksinäisen vanhuksen "sijaisomaiseksi", joka saapuu kotiin säännöllisesti mukanaan moppi ja kolsoli hyvää mieltä.

Kolmannen sektorin haasteet

Joustavana yritysmuotona osuuskunta käy yhteistyökumppaniksi myös muille yrityksille ja erityisesti julkishallinnolle. Kun syrjäseutujen kuntien väestöpohja on viime aikoina muuttunut rajusti, on kunnallinen hoitovastuu saanut uudenlaiset mittasuhteet. Varsinkin vanhusten hoitopalveluissa joudutaan pohtimaan, mikä kannattaa pitää kunnallisena palveluna, mikä ulkoistaa.

Tällaisia pulmia hoivaosuuskunnat ovat ratkaisseet onnistuneesti. Eri puolilla maata toimivat osuuskunnat ovat ottaneet "kolmannen sektorin" haasteen vastaan ja perustaneet yrityksiä, joilta myös kuntien sosiaalitoimi ostaa hyvinvointipalveluja. Näin toteutuvat jälleen myös osuustoiminnan perusarvot, joihin yhteiskuntavastuu ja kanssaihmisistä huolehtiminen ovat aina kuulunut.

"Osuuskunnalle on tärkeää, että jokaisessa jäsenessä asuu pieni yrittäjä."

- Jarmo Laukkanen,
kauppatieteiden maisteri,
toiminut uusosuuskuntien
neuvojana ja kouluttajana

Rivakkaa toimintaa

Ristijärvellä 1998 aloittanut osuuskunta tarjoaa hoiva- ja siivouspalveluja sekä yksityisille että kunnalle.

Osuuskunnassa on 38 jäsentä ja yrityksen seitsemästä työntekijästä kolme on ulkopuolisia. Vuonna 2004 yrityksen liikevaihto oli lähes 70 000 euroa.

Leppävirralla toimiva työosuuskunta on monialayritys, jonka palveluksiin kuuluvat muun muassa siivous ja kiinteistönhuolto. Osuuskunnalla on 26 jäsentä ja erilaisissa työtehtävissä kymmenen henkeä, jotka kaikki ovat myös osuuskunnan jäseniä. Osuuskunta on vuokrannut toimitiloikseen kunnalta vanhan puutarhakoulun. Nykyisin yrityksen vuosittainen liikevaihto on 135 000 euroa.

Valkeakoskella toimii rivakkaa siivousta tarjoava osuuskunta. Osuuskunnan jäsenmäärä on kasvanut perustamisvaiheen seitsemästä kymmeneen. Työntekijöitä yrityksellä on yhdeksän, joista kaksi ei ole jäseniä. Liikevaihto nykyisin noin 120 000 euroa vuodessa.

Tunne laki, laadi säännöt

Vuonna 2001 uudistettu osuuskuntalaki on moderni yhteisö-laki, joka yhdenmukaistaa osuuskunnan muun muassa suhteessa osakeyhtiöön, mutta samalla myös säilyttää osuuskunnan omaleimaisuuden.

Osuuskunnan jäsenen on tunnettava yritysmuodon ominaisuudet ja toimintatavat. Jäsenen velvollisuudet ja oikeudet määritellään säännöissä, jotka jokaisen osuuskunnan on laadittava. Säännöissä määrätään muun muassa:

- toimiala
- osuusmaksun suuruus
- ylijäämän palautus
- osuuskunnan palveluiden tarjoamisesta muille kuin jäsenille

Ennen yritystoiminnan aloittamista on selvitettävä muun muassa:

- verotus, esimerkiksi alv-velvollisuudet tai niistä vapautus
- rahoitus- ja lainamahdollisuudet
- kirjanpitovelvollisuudet

Lisäksi on selvitettävä yritysidean menestyksen mahdollisuudet laatimalla:

- markkinaselvitys ja markkinointisuunnitelma

Hanki tietoa

- osallistu koulutukseen, jota järjestävät neuvontajärjestöt ja eri osuuskunnat.

Koulutustietoa www.pellervo.fi

"Sukupolveni sai isiltämme ja äideiltämme osuustoiminnan, ja meidän tehtävämme on jättää vahva osuustoiminta seuraavalle sukupolvelle."

- Jorma Tuukkanen,
osuustoimintaliikkeen veteraani,
Siwa-myymlöiden isä

Mikä on Netco?

Tutustu Pellervo-Seuran hallinnoimaan Netco-projektiin, jolla autetaan pienosuuskuntien verkottumista. Projektin tavoitteena on parantaa pienten osuuskuntien perustamis-, toiminta- ja kasvuedellytyksiä.

Netco jakaantuu maantieteellisesti neljään osahankkeeseen, jotka erikoistuvat maan eri osien pienyritysten kehittämiseen osuustoiminnan keinoin.
www.osuustoiminta.coop/netco

Uusosuuskuntien laaja kirjo

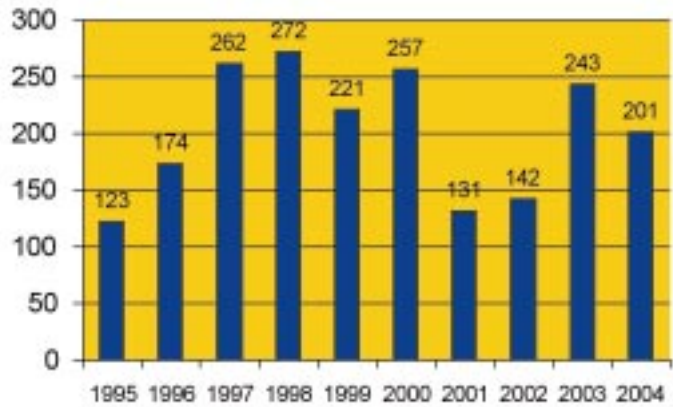
Osuuskuntaluettelot Pellervon verkossa
www.pellervo.fi/wuokko

Kaupunkien pienosuuskunnat

Tampereella viime vuosina perustetuista yrityksistä on osuuskuntamuodon valinnut 75 yritystä, Jyväskylässä 55, Turussa 42 ja Oulussa 37.

Perustetut osuuskunnat 1995 - 2004

Yhteensä 2 026

Monessa mukana

Aloja, joilla toimii vähintään viisi osuuskuntaa:

Asunto- ja kiinteistöala
Atk-palvelut ja -konsultointi
Elintarvikkeiden markkinointi
Eräopaspalvelut
Graafinen suunnittelu
Isännöintipalvelut
Kalastus- ja kalanjalostus
Kirjanpito- ja tilintarkastuspalvelu
Koti- ja hoivapalvelut
Koulutus ja konsultointi
Kustannustoiminta
Lakiasianpalvelut
Luomutuotteiden valmistus
Lämpöenergian tuotanto
Maaseutu- ja luontomatkailu
Maatalouskoneiden hankinta
Majoituspalvelut
Messujen ja tapahtumien järjestäminen
Metsämarjojen poiminta ja jalostus
Metsänhoito
Musiikin tuottaminen ja kustantaminen
Ohjelmatoimisto

Parturi-kampaamo
Pito- ja juhlapalvelu
Puutarha-ala
Puutuotteiden valmistus
Päiväkerhotoiminta
Rakennus- ja saneeraustoiminta,
rakennussuunnittelu
Ravintola- ja ruokapalvelut
Sijoitustoiminta
Suoramyynti
Teatteritoiminta
Tekstiili- ja vaatetus
Terveystenhoito- ja lääkäripalvelut
Turkisala
Työvoimanvuokraus
Valokuvaus
Vesihuolto
Viestintäpalvelut
Ympäristösuunnittelu

Lähde: Pellervon pienosuuskuntien rekisteri

Pellervo-Seura ry
PL 77 (Simonkatu 6)
00101 HELSINKI
puh. (09) 4767 501
faksi (09) 694 8845
toimisto@pellervo.fi
www.pellervo.fi

